

שבת בשבתו

הסד
של המת

5

רפואה והלכה <

סוד הפרטים
הקטנים

7

בין הלכה למעשה <

פרס הסיפור הקצר
כחול-לבן

12

כתיבה יהודית יוצרת <

"והיה עקב
השמעון"
המצות הקלות
שאדם דש בעקביו

INTERSYSTEM

מערכות קיר לחדרי עבודה ולסלון

בכנון בהגאנה איסיג

ראשון לציון - חנות המפעל

אליהו איתן 20 א', אזור תעשייה חדש

03-9527748

ירושלים - רהיטי וויסמן

דרך בית לחם 120, תלפיות

02-6734069

www.intersystem.co.il

וקראת לשבת עונג

העונג שלי בשבת זה ההתנתקות מכל אמצעי המדיה, זה 25 שעות בלי הוואטסאפ, הפייסבוק או האינסטגרם, בלי טלוויזיה ורדיו. 25 שעות שהן נטו משפחה, נטו להקשיב, לדבר, לצחוק ולשתף זה מול זה.

הדף היומי

במהלך כל שבת אני משלים את כל דפי הדף היומי שלא הספקתי במשך השבוע. כעת אנחנו נמצאים בעיצומו של לימוד מסכת זבחים, שלצד העיסוק בקורבנות היא נוגעת בדינים נוספים הקשורים בבית המקדש. בשבת האחרונה, ערב תשעה באב הלימוד על הנעשה במקדש היה מיוחד.

כה עשו חכמינו

הרב אברהם יצחק הכהן קוק. הרב הראשי האשכנזי הראשון בארץ ישראל, מאבות הציונות הדתית ודמות שמעורת בעיניי חשיבה רבה על תפקידנו בשרשרת היהודית. מעבר להיותו הרב הראשון, הוא זה שהתווה את הדרך לנתב את עולם ההלכה לתוך ההתנהלות במדינה היהודית שקמה בארץ ישראל אחרי אלפיים שנות גלות. הרב התווה את הדרך על ההסתכלות של 'אתחלתא דגאולה' ולאור תפיסתו זו אנחנו מתנהלים.

בימים אלה בהם אני מקדם את 'אמנת השיח' בחברה הישראלית אני מסתמך על דבריו "האהבה הגדולה, שאנחנו אוהבים את אומתנו, לא תסמא את עיננו מלבקר את כל מומיה, אבל הננו מוצאים את עצמיותה, גם אחרי הבקרות היותר חופשית, נקיה מכל מום. כולך יפה רעיתי ומום אין בך" (אורות ישראל דג). הרב ראה בביקורת ובשיח דבר לגיטימי אבל הוסיף והדגיש שהביקורת צריכה להיות נקייה, שמטרתה חיזוק החברה הישראלית ושנדע בסופו של דבר להסתכל עלינו בעיניים טובות "הינך יפה רעיתי".

ראשית חכמה

התיכון הדתי הימלפרב בירושלים ובמקביל שיעורים בשכונה. בהמשך שיעורים בדף היומי ולימוד עם בני המשפחה.

יוסף ארנפלד

הברותא

עם עודד רביבי

עודד רביבי, בן 49, נשוי לליסה, אב לשישה ילדים. ראש מועצה מקומית אפרת, ראש אגף קשרי החוץ של מועצת ישר"ע.

ארצנו הקטנטונת

ירושלים. גדלתי בירושלים בשכונת תלפיות מול ביתו של ש"י עגנון. אחד האירועים שמלווים אותי עד היום הם קבלות השבת שעשינו, פעם אחר פעם, היכן שהיום טיילת ארמון הנציב. שם מול העיר העתיקה והר הבית שרנו "התעוררי". וזכינו והתעוררה העיר, ויש לה שלוחות וזרועות והיא העיר שהיא לב של אומה... והיא העיר שמספרת סיפור של עם... והיא העיר שהיא חלום... שמתגשם לנגד עינינו.

מקדש מעט

בית הכנסת נטע בנימין. בית הכנסת הראשון באפרת. אחד הדברים שמייחדים אותו הוא שטיח קיר שנתלה דווקא על התקרה. השטיח מעוטר בעיטורים של ירושלים, קבר רחל, אפרת ומערת המכפלה, והוא נארג במיוחד לכבוד האירוע. השטיח מייצג בדיוק רב את הקשר שבין אפרת לירושלים.

צמיחת גאולתנו

אחד מן היעדים הוא הצורך להשתחרר מהמגזריות. להבין שרק בגישה של יחד שבטי ישראל נמשיך לחולל את הנס שמתרחש בקרבנו.

הניגון שבלב

ירושלים של זהב. השיר הזה מצליח בדרך מיוחדת לחבר עבר להווה, לשזור את המילים שבין התפילה למציאות. מעבר לכך השיר מספר על הנופים שבהם גדלתי ותמיד כיף להיזכר בהם.

מהפכה של שמחה

300 משפחות חדשות צפויות להצטרף לאפרת במהלך הקיץ. השמחה היא על הצמיחה של אפרת ב-60% בתקופה האחרונה, מאות משפחות שמצטרפות וחונכות בית ועוד בית. עוד מרפסת שהולכת ומתקשטת בפרחים ועוד גני ילדים שצריך לבנות. הצמיחה היא מימוש החזון של עשרות שנים שזכיתי שיתרחש בתקופתי.

מ"ל צמח צומח צומח מדיע ודורה (ע"ד) <<< בניהול גל אורן לרנר BSD >>> עורך: יוסף ארנפלד sb@zomet.org

<<< עיצוב: סטודיו גל אורן לרנר >>> לפרסום מודעות: 054-9000871

<<< הפצה: מקור ראשון, יוסי: 052-8908518 >>> הוצאת העלון בתמיכת משרד החינוך

העלון לעילוי נשמת הרב ישראל רוזן זצ"ל, מייסד מכון צומת

זמני כניסת ויציאת שבת עקב

מברכן אלול המולד בליל ראשון
שעה אחת ו-603 חלקים
שעה 9-19:33, חלקים

BARKAN
VINEYARDS
היקב הישראלי המעוטר ביותר בתחרויות יין בינלאומיות

חיפה < 19:02 20:11
גולן < 19:04 20:13
תל אביב < 19:11 20:11
ירושלים < 18:54 20:10
באר שבע < 19:12 20:09
אילת < 19:09 20:06

הרב דן ליימון

נהר דעה בית המדרש לתורת רבי נחמן מברסלב

נהר יוצא מעדן

www.nahar.org.il

ללמוד לגזול

”קבעת עיתים לתורה?” - זו אחת מן השאלות ששואלים כל אדם, כשמכניסים אותו לדין לאחר מאה ועשרים. אבל למה לחכות שישאלו אותנו, למה לא להקדים ולשאל את עצמנו את השאלה הזו בזמן שאנחנו עדיין חיים...

תמיד חשבתי שקביעת עיתים לתורה, קשורה עם "עשה תורתך קבע ומלאכתך עראי" - וממילא השאלה היא 'האם התורה באמת תופסת את המקום העיקרי בחיים שלי?'. אם אני יודע שלצערי התשובה היא 'לא', ובפועל העבודה ושאר העיסוקים לא משאירים כמעט פנאי לשום דבר, אזי ממילא, מה יש לי לנסות לשפר זאת? עדיף להתעלם מהשאלה, לפחות עד מאה ועשרים.

אך רבי נחמן, כדרכו, עוזר לנו לגלות איך כל פרט בדברי חז"ל, באמת רלוונטי עבורנו, בכל מצב שלא נהיה, והוא נותן לנו עצה נפלאה בעניין זה (תורה רפד, בליקוטי מוהר"ן תנינא): 'קבע' הוא

לשון גזלה (ראה משלי כב, כג). ולפי זה, השאלה "קבעת עיתים לתורה", מתפרשת כך: האם אתה 'גוזל' זמנים לטובת תורה? האם אתה 'חוטף' מתוך הזמן שאתה טרוד בעסקיך, איזה זמן ללימוד?

במקום להתעסק בדיון הנוקב האם התורה היא באמת העיקר אצלי או לא, המיקוד של השאלה משתנה, וכעת המבחן הוא דווקא על התורה שאני מצליח ללמוד מתוך הטרדה והעומס (שרק אז זה נקרא גזלה, ונכלל בשאלה 'קבעת?'). דרך בני האדם, שאינם אוהבים 'לגזול' זמן לטובת התורה. הם רוצים לעסוק בה בצורה 'רצינית', ומחכים לעשות שינוי ניכר בחיים לטובת העניין, ולכן, כבר הרבה זמן שהם בקושי מצליחים להתפנות אליה בכלל. בשביל לקיים את העצה שקיבלנו כעת, לא צריך לעשות שינוי מהותי. אדרבה, צריך בתוך החיים כמו שהם, ללמוד 'לחטוף', להחליט להיות 'גזלן קדוש'.

לרגל שנת ה-50 לשחרור יהודה ושומרון, תנועת ההתיישבות 'אמנה' מציבה את היעד הבא: מיליון מתיישבים ביו"ש! הצטרפו אלינו

הם קופצים לברכה

פירוטי ישראל

הן צוללות לעומק

#אני_עתניאלי

בית מרווח 4 חדרים עם גינה גדולה או עם מרפסת ענקית

המל 714,000 ₪
צמוד למודד 5/18

בעתניאל יש מקום לחלומות של כולם!

קהילה מגוונת, תוססת וחולמת. מוסדות חינוך רבים מגוון שירותים. איכות חיים מכל הבחינות.

צילום: יריקי מור

עתניאל
בנייה ופיתוח

לפרטים יונה: 054-6484131

מרכז מידע אמנה | 1-800-260-240
www.amana.co.il

סוגים שונים של מתגים

ברוב המקרים, מתג דלת המקרר ניתן לזיהוי בקלות, משום שהוא מזהה את סגירת הדלת ופתיחתה על ידי פין קפיצי הנלחץ על ידי דלת המקרר בעת סגירתה. אך ישנם מקרים שבהם אותו המתג אינו נראה כלפי חוץ,

משום שהוא מורכב בתוך משקוף הדלת והוא מזהה את סגירתה ופתיחתה באמצעות חיישן מגנטי. המתגים אינם זהים בכל החברות ובכל דגמי המקררים. במכון צומת אנחנו 'לומדים' כל דגם של מקרר ובוחנים את הדרך לנטרל, באמצעות מפסק הדלת (הגלוי או המגנטי) את כל ההשפעות הישירות של פתיחת הדלת.

מעגלים חשמליים, הכרוכים באיסורי דרבנן בלבד ואינם מושפעים ישירות מפתיחת הדלת, וכל ההשפעה על סגירתם הינה עקיפה ואינה ודאית, אינם אוסרים את השימוש במקרר. עם זאת, גם אם שבדק באתר האינטרנט של מכון צומת ומצא דגם כלבבו המאושר לשימוש בשבת, יכול לרכשו רק לאחר שוידא שבמקרר הספציפי שלו מותקן התקן שבת, מכיוון שישנם מקררים עם התקן שבת ומקררים ללא התקן שבת מאותו דגם. בהעדר התקן שבת מובנה, יש לדרוש בעת הרכישה מהחברה האחראית על השירות, שיבואו לביתך להתקין את התקן השבת.

התקן שבת, הוא מפסק דלת, ה'מרמה' את מחשב של המקרר ונותן לו 'מידע' כאילו המקרר סגור כל הזמן. במצב כזה פתיחת הדלת או סגירתה לא תגרום באופן ישיר להפעלת מעגלים חשמליים במקרר או לניתוקם. יש פוסקים שאסרו גם השפעה עקיפה על התקני החשמל. בהתאם לדעתם פיתחו ב'משמרת השבת' התקן שמתאים לרוב המקררים שאותו מתקין טכנאי של 'משמרת השבת' לאחר רכישת המקרר (תמורת כמה מאות שקלים) והוא מנטרל את כל חיישני המקרר לגמרי למשך כל השבת או החג.

השימוש במקרר בשבת

הרב מנחם פרל
ראש מכון צומת

הלכה וטכנולוגיה

ח"י האש"ה

ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנה ותירשך ויצהרך. האוויר החם מכיל אדי מים, וכאשר הטמפרטורה יורדת המים מתעבים ונוצרת שכבת טל על פני הקרקע, ערפל או עננים. בתהליך העיבוי משתחררת אנרגיה (חום). תהליך הפוך בדיוק קורה כאשר נוזל מתאדה והופך לגז. התהליך דורש אנרגיה (חום) והתוצאה המתקבלת היא 'יצור קור'.

עקרון פיזיקלי זה מנוצל לטובת שמירת טריות מוצרי המזון במקרר חשמלי. מדחס חשמלי דוחס גז קירור אל רדיאטור עיבוי שנמצא בגב המקרר והגז המתעבה לנוזל פולט חום. משם זורם הנוזל במעגל סגור אל רדיאטור הקירור שבתוך המקרר שבו (בעקבות מפל לחץ) מתאדה הנוזל והופך חזרה לגז ותוך כדי כך סופח את החום שבתוך המקרר, והתוצאה היא כמובן קירור המאכלים וחוזר חלילה. על מנת שהמקרר לא יקפיא את המזון, מבוקרת הפעילות על ידי תרמוסטט המפסיק את הפעולה החשמלית כאשר המקרר הגיע לטמפרטורה הרצויה.

פתיחת דלת המקרר בשבת

לפני כמה עשרות שנים, כשהחל השימוש במקרר בבתי, דנו הפוסקים בשאלה האם מותר לפתוח את הדלת בשעה שהמנוע מופסק, מחשש שפתיחת הדלת והחום הנכנס למקרר בעקבותיה, יקדימו את הפעלת המדחס החשמלי. להלכה הדבר מותר (שו"ת מנחת שלמה א'; שו"ת יביע אומר א, כא; שו"ת ציץ אליעזר ח, יב; שש"כ י"ב) מכיוון שהשפעת פתיחת הדלת על הפעלת המנוע איננה ודאית ואיננה ישירה. עם זאת יש שהתירו לפתוח את דלת המקרר רק בשעה שהמדחס בפעולה (הר צבי א, קנא).

בעיה נוספת שקיימת בפתיחת דלת המקרר בשבת, היא מתג חשמלי הקבוע במשקוף המקרר (במקררים החדשים הוא לעיתים מגנטי) שמבצע פעילות חשמלית אסורה מיד עם פתיחת הדלת. במקררים ישנים היה אותו מתג אחראי להפעלת תאורת המקרר בלבד, והפתרון היה להוציא את הנורה. אלא שבמקררים מודרניים קיימים בדרך כלל מנגנונים נוספים שמושפעים ישירות מפתיחת הדלת, כגון כיבוי מאוורר פנימי האחראי על פיזור הקור, הפעלת טיימר המונה את משך זמן פתיחת הדלת ומפעיל זמזום התראה לאחר כמה דקות של פתיחה רצופה, קביעת קצב הפשרות מוגבר (ע"י גוף חימום חשמלי הצמוד לסוללת האידי הקפואה), תצוגה על גבי הדלת החיצונית, ועוד.

"התקן שבת, הוא מפסק דלת, ה'מרמה' את מחשב של המקרר ונותן לו 'מידע' כאילו המקרר סגור כל הזמן. במצב כזה פתיחת הדלת או סגירתה לא תגרום באופן ישיר להפעלת מעגלים חשמליים במקרר או לניתוקם"

יש פלטה ויש keep'er
keep it hot

ארון החימום שישדרג לכם את השבת

- שלושה מפלסי חימום מרווחים לאירוח משפחתי נח במיוחד
- טמפרטורה אחידה לאורך זמן
- ללא חשש חימום יתר או יבוש האוכל
- בטיחותי לילדים
- מתנקה בקלות
- כולל סט כלי זכוכית עמידים בחום
- פריט פונקציונלי מעוצב המשתלב במראה הבית
- מגיע במגוון צבעים
- ניד על גלגלים

החל מ- 1990 ש"ח

www.keeperisrael.co.il   02-9956433   טלפון

הרב אליהו האיתן
מכון פועיה

רפואה
והלכה

בחסות מאחדת

חסד של המת

הם רצו מאד לתרום איברים מגופה שיצילו את חיייהם של אחרים, אך בעקבות המחלה לא נמצאו איברים המתאימים להשתלה. שאלתי האם הם מוכנים לתרום את רקמת השחלה לצורך מחקה, והם שמחו על ההזדמנות לעשות עוד משהו טוב בעולם בזכותה של נעה יקירתם. כעת פנינו לרבנים בשאלה האם צריך פיקוח הלכתי במקרה כזה, כמו טיפול פרויית שמצריך פיקוח למניעת טעויות.

התשובה היתה שאם אכן יכול להיווצר מצב שישתמשו בזה לאשה אחרת - צריך פיקוח, וממילא הרעיון ירד לטמיון כיון שאין אפשרות להציב משגיחה בכל זמן המחקה. בדקתי עם שני רופאים מומחים בתחום, ושניהם אמרו לי שאין אפשרות להשתיל את הרקמה לאשה אחרת בלי להיכנס לסיכונים של דחייה וכדומה, ולכן אף אחד לא יעשה דבר כזה. זה הספיק מבחינה הלכתית להתיר את התרומה למחקר בלי צורך בפיקוח, ויהי רצון שהתועלת שתבוא ממחקר זה תהיה לעילוי נשמתה של נעה אסנת בת כדורי יבל"א וצפורה ע"ה.

נעשה הפסקה בנושא של בחירת מין העובר, לטובת סיפור מרגש ומעורר. יום שלישי הקרוב הוא יום השנה הראשון לפטירתה של נעה אסנת משה ז"ל. נעה נפטרה בגיל 35 לאחר התמודדות ארוכה עם מחלת הסרטן. נעה הקפיאה רקמת שחלה לפני שהתחילה את הטיפול הכימי, כיון שהוא עלול לפגוע בתפקוד של השחלה. המטרה היתה שלאחר שתבריא ותחתן בע"ה - ישתילו חזרה את הרקמה של השחלה בגופה והיא תחזור לתפקד, וכך תוכל ללדת.

יש לציין שאנו ממליצים לכל בחורה שלא הצליחה להתחתן עד גיל 30, להקפיד ביציות בפיקוח, לצורך שימור הפוריות שלה לאחר שתחתן (אנו במגע עם מול משרד הבריאות להוריד את הגיל). אבל אצל נעה ז"ל הקפיאו רקמת שחלה כיון שלא היה זמן לתת לה תרופות להבשלה של הביציות לפני שמתחילים את הטיפול. רצה הקב"ה והיא לא זכתה להבריא, ונשאלה השאלה מה לעשות עם הרקמה הקפואה. משפחתה של נעה סיפרה שכשנעה נפטרה

לרגל שנת ה-50 לשחרור יהודה ושומרון, תנועת ההתיישבות 'אמנה' מציבה את היעד הבא: **מיליון מתיישבים ביו"ש! הצטרפו אלינו!**

מעון. כמה טוב לחזור הביתה.

סרטוני ישראל

במושב מעון תהנו מחווית מגורים אינטימית ומשפחתית < קהילה חזקה ומגובשת קרבה למוסדות חינוך ותרבות < נופים בראשיתיים

מחיר מיוחד! עד ר"ח אלול

₪ **995,000**

דו משפחתי מפנק, 112 מ"ר רק ב-

מבאר שבע, מאיקאה

30 דק'

צמוד למדד 6/18

אפרת < 058-4317210

מרכז מידע אמנה

1-800-260-240
www.amana.co.il

בנימין שיינברג
מעלה חבר

2 | הלכה למעשה

אי אפשר לעשות הכול

אחת מרכזית: ליראה את ה' אלוֹקֶיךָ. לזכור מי למעלה ממך, לא לתת לכבוד לבלבל אותך, לא להפוך את השירות הציבורי לכלי להשגת תועלת אישית.

דרישות תובעניות מתלמידי החכמים

הקבוצה השנייה היא תלמידי החכמים. אליהם מופנית רשימת דרישות תובעניות הרבה יותר: ללכת בכל דרכיו ולאהבה אתו ולעבוד את ה' אלוֹקֶיךָ בכל לבבך ובכל נפשך. הם אלו שאחראים על מצבו הרוחני של הדור, מדרגתם האישית משפיעה על מעמדו של הציבור כולו. הם אינם יכולים להסתפק בדף יומי ובקיום הלכות בסיסי. מהם יש ציפייה להתמסר ללימוד התורה, לדקודק ביותר בפרטי ההלכה ולהגיע למדרגות עליונות של דבוקת אלוֹקֶיךָ.

הקבוצה השלישית היא ככל הנראה הגדולה ביותר - הציבור הרחב. בעלי בתים, יהודים פשוטים שעובדים לפרנסתם. מהם הדרישה היא "לשמור את מצוות ה' ואת חוקותיו". לקיים מצוות כפי הכתוב בשולחן ערוך ולקבוע עתים לתורה. אין מהם ציפייה להפוך בהכרח לגדולי הדור או אפילו לאנשי מופת בתחום המידות, רק לוודא שהפרנסה אינה משתלטת על החיים ולזכור תמיד את סדרי העדיפויות בין 'תורתך קבע' למלאכתך עראי'.

תודעת הקבוצות

חלוקת התפקידים הזו איננה מוכתבת מראש. יכול אדם לבחור לאיזו קבוצה להשתייך. יותר מכך, אדם יכול להיות בתקופה מסוימת של חייו בקבוצה אחת ולאחר מכן לעבור לקבוצה אחרת. אך תודעת הקבוצות היא חשובה, היא מונעת תסכולים וציפיות שואו. אי אפשר לעשות הכל, אי אפשר גם להתמסר לעבודה ציבורית, גם להקים משפחה גדולה עם צרכי פרנסה רבים וגם להתאכזב מכך שאינני לומד תורה כמו הרב מרדכי אליהו.

אדם צריך לדעת את מקומו ולהכיר בשליחותו המיוחדת. כמוכן לשאוף להתקדם בכל תחום אך לדעת שלא עליו המלאכה לגמור. עם ישראל הוא ציבור אחד ומאוחד, ואם בשלב הזה של חיי קשיי הפרנסה מקשים על התמסרות לדברים אחרים אני יודע שיש אנשים אחרים שממלאים את החסר, ובעז"ה בתקופה אחרת אוכל אני להיקרא לדגל ולמלא את המשמרת שלי.

לתגובות: bshinberg@gmail.com

עבדתי פעם בחברת סטארט-אפ קטנה עם בערך עשרה עובדים. פעם הגיע אורח לביקור וראה את המנכ"ל מנקה את אחד החלונות. התפלא האורח ושאל, "אתה לא המנהל כאן?". ענה לו המנכ"ל, "כן, אבל בחברה קטנה המנהל גם מנקה חלונות ודואג לחלב במקרר".

אכן אחד התהליכים שמלווים ארגון בצמיחה הוא חלוקת התפקידים. כל עוד הארגון קטן, כולם עושים הכול. ברגע שגדלים, תחומי האחריות מתרחבים ובאופן טבעי כל אחד מתרכז בתחום מסוים ומתמקצע בו.

תהליך דומה עבר גם על עם ישראל. לדור המדבר היה מנהיג אחד - משה רבנו. הוא היה גם המלך, גם הנביא וגם ראש הסנהדרין. לאחר מותו של משה ועם הכניסה לארץ התחלקו התפקידים בין אנשים שונים. מה שנכון אצל ההנהגה נכון גם לציבור הרחב. יש צורך בבעלי תפקידים שונים וטוב יותר שכל אחד יתמקד במה שהוא טוב בו במקום לנסות לעשות קצת מכל דבר.

מה ה' רוצה מאיתנו?

בצורה דומה מסביר הנצי"ב את הפסוקים המופיעים בפרשתנו. "ועתה ישראל מה ה' אלוֹקֶיךָ שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלוֹקֶיךָ ללכת בכל דרכיו ולאהבה אתו ולעבוד את ה' אלוֹקֶיךָ בכל לבבך ובכל נפשך, לשמור את מצוות ה' ואת חוקותיו אשר אנכי מצוך היום לטוב לך". על פניו הפסוקים אינם מובן. משה כביכול אומר, מה בסך הכול ה' רוצה מאיתנו? ואז מונה רשימה ארוכה שכוללת את כל התורה כולה... הנצי"ב מזהה את הקושי ומציע הסבר לפיו הפסוק מתחלק לכמה חלקים ולמעשה פונה לקבוצות שונות בעם ישראל.

הקבוצה הראשונה היא שכבת ההנהגה. חברי כנסת ושרים, חברי מועצות מקומיות, קציני צה"ל וכל העוסקים בצרכי ציבור באמונה. לאנשים כאלה יש מטרה אחת - לעשות את העבודה הציבורית בצורה הטובה ביותר. אין להם הרבה זמן ללמוד תורה, אין להם את הפריבילגיה להתבודד שעות בשאיפה לדבקות אלוֹקֶיךָ, לעיתים הם אף פטורים ממצוות כאלה ואחרות. אליהם מופנית דרישה

"אי אפשר גם להתמסר לעבודה ציבורית, גם להקים משפחה גדולה עם צרכי פרנסה רבים וגם להתאכזב מכך שאינני לומד תורה כמו הרב מרדכי אליהו. אדם צריך לדעת את מקומו ולהכיר בשליחותו המיוחדת"

מבצע מיוחד!

לע"נ הרב ישראל רוזן זצ"ל
ראש מכון צומת ומייסדי תחומין

סט תחומין [38 כרכים] ב-1360 ₪
במקום 2850 ₪

(כיתוב לשלם ב-10 חשבוניות של 136 ₪)
המחיר בכל דמי טיובי ומשכח

חדש!
תחומין לח
75 ₪

לכרטיס והזמנות: 02-993-2111 | www.zomet.org.il

סוף הצריח הקטנים

אתם מאנשי הרשימות?! בפתקים קטנים או ביומן עמוס, שורות שורות של מטלות ומשימות, מחכות שיסמנו ו'י' קטן לצדן בכדי שנוכל להמשיך הלאה לדבר הבא מבלי לשכוח אף פרט קטן. כמו רשימת מכולת המאפשרת לנו לא לשכוח מצרכי יסוד שברור לנו שאנו צריכים, אך הם עלולים להישמט לנו מהזיכרון. ההצלחה הרי טמונה בפרטים הקטנים.

שמעתי פעם סיפור על שחקנית שבעודה על הבמה והסאונד משמיע צלצול פלאפון שהיא אמורה לשלוף מהתיק, היא מגלה ששכחה להניח אותו שם לפני תחילת ההצגה. וכעת, כיצד 'תענה לשיחה' כאשר אין לה מכשיר סלולארי?! גם בהצגה שרצה פעמים רבות, ואנחנו מניחים שאנחנו כבר זוכרים מה צריך להיות איפה, יש לנו רשימה קטנה בה כתוב איזה אביזר צריך להיות מונח על הבמה, איזה אביזר מאחורי הקלעים (ולפעמים באיזה צד שלהם),

איילת סנאי
תאטרון השחר

איזו תלבושת צריכה להיות מוכנה להחלפה מהירה ועוד. לפעמים אביזר קטן שחסר יכול לשבש הצגה שלמה.

"והיה עקב תשמעון" פותחת הפרשה, ורש"י הידוע במקום אומר "המצות הקלות שאדם דש בעקביו", אותם מעשים קטנים, פשוטים, יומיומיים לכאורה שאנחנו כבר לא מקדישים להם תשומת לב. הם שם למטה, בעקב, ואנחנו דורכים עליהם. דווקא אותן מצוות 'קלות', אם נשמור עליהן, ישמור לנו ה' הבטחתו. גם בחיים השוטפים שלנו, אל לנו לזנוח את הפרטים הקטנים - אם מתוך שכחה, אם מתוך רמיסה מכוח השגרה וההרגל. לפעמים אותם פרטים קטנים יכולים לשנות את התמונה השלמה.

לתגובות והזמנת הצגות, סדנאות והרצאות: 24ayelet@gmail.com

חופש - בית - קהילה

מה מקומה של הקהילה ורב הקהילה במהלך החופש הגדול, שבו כל משפחה נמצאת או יוצאת להינפש בגפה?

תורה, עבודה וגמילות חסדים - צריכים ללוות אותנו גם מחוץ למרחב הקהילתי, בטיוול ובנופש. ה'לבד' משלים את ה'ביחד' ולא פחות חשוב ממנו.

שמירה על קשר

לעומת זאת בקהילות שאינן מגובשות כל כך, ולאורך השנה עיקר המפגש של חבריה הוא סביב התפילות, ימי החופשה הנם הזדמנות נפלאה להתגבש חברתית. דווקא שמירת הקשר בזמן שכולם מרוחקים - מעורר בלב רצון להתראות שוב. גם אם החברים אינם בראש של טיולים משותפים, הרי שבעולם הדיגיטלי - השמירה על קשר באמצעים האלקטרוניים היא עניין פשוט ביותר.

דברי תורה שנאמרים ע"י אנשי הקהילה ונשלחים לכלל הקהילה בסבב על-ידי הווצאפ, סיפורים אישיים מיוחדים כל אחד ממקומו, תובנה מיוחדת לאור המקומות בהם מטיילים. כל אחד מהרעיונות הללו (על ידי ארגון נכון) - יכולים להיות מנוף אדיר לגיבוש הקהילה.

זמן למחשבה

כמו כן החופשה יכולה להוות הכנה לימים נוראים, בפרט בסוגיית התשובה בעניינים של בין אדם לחברו. הכעסים והמשקעים שיכולים להתעצם על ידי מפגש יומיומי - מתרככים באופן טבעי. הזמן עושה את שלו והמרחק - עוזר לזמן. הרמת המודעות בנושא זה, בפרט בקרב אנשי ירא ה' שאינם חפצים לשמור טינה בלבם - יכולה לתת לכל אחד מבעלי המחלוקת זמן למחשבה, כיצד להפוך את השנה הבאה לטובה יותר, נעימה יותר ונקייה יותר מבחינה נפשית.

כמובן שלרב הקהילה וראשי הקהל יש השפעה גדולה בכל העניינים הללו. ניהול נכון מהווה בסיס איתן לסיעתא דשמיא - שבהחלט יכולה לעזור לכלל הקהילה לחזור מוכנים ומוכשרים יותר ליעדים שראש השנה ויום הכיפורים מציינים לנו ברמה הקהילתית.

מסגרת מחייבת

מסקנת הדברים הייתה שהכל מתחיל בתפיסתנו את מוסד הקהילה כמסגרת קצת מחייבת, בה יש לי את השיעור היומי, המניין הקבוע, הרצינות והיום יום, וכשאני בנופש אני רוצה להשתחרר, לצאת מהשגרה. באמת שאין כל רע בכך, טוב ונכון לפעמים להחליף אווירה ולשמור על האינטימיות המשפחתית, אך נראה שיש בתפיסה שלנו דבר הפוך ממטרתה של הקהילה.

בשבת האחרונה שבתתי באוזבקיסטן בעיר הבירה טשקנט. התארחנו בבית הרב, והתפללנו בקהילה יהודית קטנה המונה כמה עשרות אנשים. אמנם ישנו קושי גדול לייצר מניין אנשים, וציפיתי שבערב שבת יהיו יותר אנשים אך הופתעתי לראות שבשחרית היו קרוב לעשרים גברים ועוד נשים רבות. התפלאתי, מה קרה שבבוקר הגיעו יותר אנשים? כשנגמרה התפילה הבנתי: הוזמנתי לסעודת השבת הקבועה של הקהילה שנערכה כיד המלך בחדר הסמוך לבית הכנסת. ופשוט הרגשתי משהו אחר לגמרי, רוח אחרת, אווירה עוטפת - קהילה שהיא הבית! הכול מתחיל ונגמר בבית, לאנשים כיף להגיע הביתה, הכול מסתובב סביב בית הכנסת שהוא לב ליבה של הקהילה ולא דווקא ללימוד או לתפילה.

קהילה בחופשה

הרב בנימין טבדי

רב קהילת 'שטיבל' די בנימין רעננה; חבר 'איגוד רבני קהילות'

המדינה בחופשה, ובכלל זה הקהילה. לא פעם ראשי הקהל ורבני הקהילות 'מאותגרים' בשאלה; מה תפקידה או מעמדה של הקהילה בימים בהם כל משפחה נוטעת אוהלה בקצה אחר של הארץ, או אפילו של הגלובוס.

הנחת היסוד שלי שיש קהילות שונות במודלים שונים וממילא ראוי לתת לכל קהילה את ההכוונה האישית המתאימה לה, מה שלא ניתן כמובן לעשות אלא רק על ידי מי שמכיר את הקהילה מבפנים. עם זאת כמדומני שיש מקום להבעת קו חשיבה, שאותו אני אישית מנסה לאמץ ב'הזדמנויות' שונות כלפי עצמי, משפחתי ואם הנני זוכה - אף כלפי קהילתי.

חלון הזדמנויות

ידועים דברי הרמב"ם (שמונה פרקים פ"ד), שכל מידה - הקיצונית מדיקה, ודרך התיקון של 'קיצוניות' היא דווקא על ידי פעולות הפוכות לה. בחיי הפרט הדבר אפשרי על ידי בחירה חופשית, כמעט בכל יום. אך בחיי משפחה וקל-וחומר בחיי קהילה. על מנת 'להתאזן' על ידי 'קיצוניות הפוכה', צריך חלון הזדמנויות.

ימי החופשה הם חלון הזדמנויות נפלא לקהילה לעשות 'נהפוך הוא'. עבור קהילה שכל השנה מגובשת להפליא - דווקא הריחוק, המפגש עם ה'אחרים', עם ההתמודדויות השונות שהחיים החוץ-קהילתיים מזמנים יכולים להוות אתגר שמוסיף ברכה לגרעין המשפחתי או הזוגי. יש כאן תזכורת חיובית לקהילה המגובשת, שיש יעדים חברתיים ורוחניים גם מחוץ ל'קליקה' החברתית. שלושת העמודים שעליהם העולם הרוחני שלנו עומד -

אייכה?

שם הכותב: הרב מאיר זוד בראל

רב המושב ביצחק וראש סלל מעוז בלוד של 'איגוד רבני קהילות'

בקיץ דאשתקד חיפשנו מקום לנפוש מעט בצפון, לאחר בירורים וחפושים מצאנו צימר נחמד שעונה על כלל הדרישות שלנו, ובראשן 'לעשות שבת' כמו שצריך. יצאנו כבר ברביעי, טיילנו והיינו כמשפחה מלוכדת לבדנו במסלולים ובפארקים. בערב יום השישי יצאנו ברגל כמשפחה לבית הכנסת ביישוב. והנהגה ביוצאי מבית הכנסת נהיה לי 'דה ז'ה וו' ואפילו קצת התבלבלתי, ראיתי את בני מפזז ומשחק עם ארבעה חברים מהשכונה, לרגע שאלתי את עצמי איפה אני? אני בבית?

מצאנו שארבע משפחות מהקהילה הגיעו לנפוש במקביל אלינו באותו יישוב! לילדים זה היה מעולה, הנשים נהנו ואנחנו הגברים נהמנו איך אף אחד לא ידע על התוכניות של השני... צירוף מקרים? יד מכוונת? בריחה? אחרי שבת כל כך נהדרת לכולנו, בדרךנו חזרה, הרהרנו רעייתי ואני מדוע כל אחד מאיתנו רצה לנפוש בגפו? ללא מכרים או חברים מהקהילה, ובכלל למה לא היה תכנון משותף לנפוש קהילתי?

גישה חדשה בקהילה

הנקודה העמוקה של תפיסת מקום הקהילה בעיני חבריה - היא שמבדילה בין קהילה מגובשת, שבה ישנה אווירה חמה ושמחה לבין קהילה שגרתית, יום יומית בה כל אחד רואה את עצמו כפרט ליד הכלל ולא כחלק מהכלל. דווקא נופש קהילתי, כאלטרנטיבה לנופש משפחתי פרטי, יכול להיות מקפצה לגישה חדשה בקהילה.

גישה של 'קהילה שהיא בית' ואף הרבה מעבר, מובאת בעין פילוסופית בספרו של הרב סולוביצ'יק 'איש האמונה', במאמר איש האמונה הבודד, בו מדבר הרב על בדידותו של היהודי המודרני, ההלכתי, בתוך עולם של חולין, ועל תפקידה של הקהילה ככותב הרב כך:

"לקהילה המתפללת קדמה הקהילה הנבואית, בימי הבית הראשון והשני - עד לסיום תקופת הנבואה. התפילה כשלעצמה בקהילת ההלכה אינה מהווה תפקיד כה נכבד כמו בקהילות מאמינות אחרות אלא היא רק מבוא נשגב לפעילות הלכתית".

העולה מן הדברים הוא ששעות התפילה והלימוד והשגרה בקהילה הם רק מבוא, פתח למשהו הרבה יותר גדול. עצם הקהילתיות, עבודת ה' המשותפת ולהבדיל החוויות המשותפות כמו טיולים וסעודות משותפות, שומרות על יהדותם ההלכתית של חבריה ונותנות תמיכה וערבות לכל פרט בקהילה. אז עם מי אתם בקיץ הקרוב??

כנס 'רוח ותקשורת' מבית איגוד רבני קהילות, יערך ביום חמישי כ"ח אב במלון רמדה בירושלים. מטרת הכנס המיועד לרבנים, רבניות ואנשי חינוך הינו העלאה למודעות חשיבות הפצת מסרי התורה והיהדות דרך התקשורת, ולהכשיר רבנים ואנשי חינוך כיצד להשתמש במדיות התקשורתיות.

לרגל שנת ה-50 לשחרור יהודה ושומרון, תנועת ההתיישבות 'אמנה' מציבה את היעד הבא: **מיליון מתיישבים ביו"ש! הצטרפו אלינו!**

גל אורן לונדון BSD

שלב א' עומד להסתיים!
התרחבנו ל-136 יחידות דיור
ביישוב שתמיד חלמתם עליו

ברוכין
ההזדמנות האמיתית

פרויקט 136 בברוכין במחיר חד פעמי!

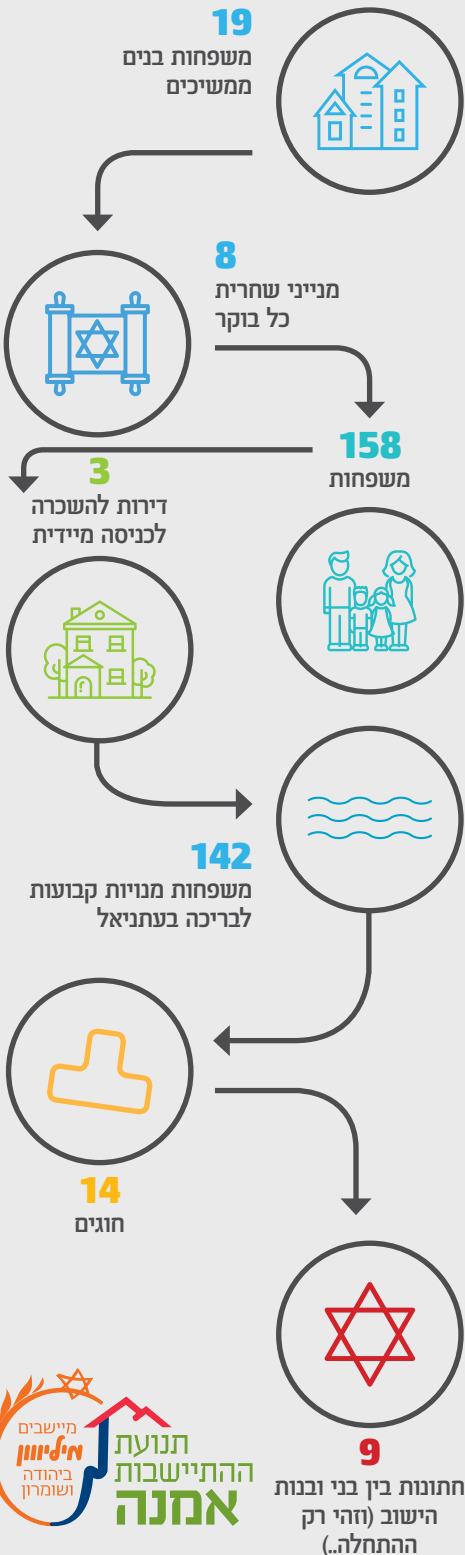
היישוב ברוכין מתרחב וגדל ואתם מקבלים את ההזדמנות של השנה. מפרט עשיר בסטנדרט בנייה גבוה וחדשני, בעשרה דגמי דירות שונים, והנוף - עלינו!

חפשו בגוגל: **ברוכין עכשיו, שלחו דוא"ל: bruchinhome@gmail.com**
בתי אמנה - ברוכין, [f](https://www.facebook.com/bruchin), מרכז מידע אמנה 1-800-260-240, www.amana.co.il

מסווק: שמואל 050-5391097

נקודת ציון

אתניאל
יישוב קהילתי דתי בדרום הר חברון

נקודת השקפה

אכילת המן כתיקון העונג הפנימי

הרב אמנון זקוב
תושב עתניאל ור"מ בישיבת הסדר בעתניאל

יכולים בקלות לבלוע את האדם אליהם, שהרי כבר בגן עדן למדנו שהעיניים הן שאוכלות "וכי תאווה הוא לעיניים".

אכילה מתוקנת

קסם הפיתוי שואב אליו את החושים והתודעה, והתוצאה בסוף היא כבודות, מותרות והתמכרות. האכילה המתוקנת מכוונת אל ממד עמוק ופנימי של העונג, שנוצר כאשר פוגשים את המאכל כבריאה אלוקית. המילים "על כל מוצא פי ה' יחיה האדם" מכוונות לכך שהדיבור האלוקי שברא את העולם הוא שנותן בו את אותו יסוד מופלא הנקרא חיים. תיקון פעולת העונג היא ההתקשרות אל אותו ממד פנימי ועדין שקיים בכל מקום בו הקב"ה נטע בעולמו טעם ריח או יופי.

העונג הקלוקל נמצא בעמדה הפסיבית של הנפש, התלויה בצבעים ובריחות שיציפו את החושים וההכרה, כמו שילד תלוי בהצפת הסוכר של הקטשופ כדי להרגיש טעם. לאור זה יש להבין את המדרש על כל הטעמים שהיו במן כמכוון אל טעם ראשוני, שניתן להרגיש בו את כל הטעמים שבעולם, אם יודעים להיענות ולהתכוון אל סודו של העונג הפנימי.

אכילת המן אינה היעד הסופי. היעד הסופי נמצא בארץ ישראל "ארץ טובה, ארץ נחלי מים... ארץ חיטה ושיעורה וגפן... ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם לא תחסר כל בה". בארץ ישראל הלחם יוצא מן הארץ ולא מן השמיים, ריחו וצבעו

"בארץ ישראל הלחם יוצא מן הארץ ולא מן השמיים, ריחו וצבעו פותחים את סעודת השבת והמצווה. השפע החושי של הארציות מזמין אבל באותה מידה גם מסכן"

פותחים את סעודת השבת והמצווה. השפע החושי של הארציות מזמין אבל באותה מידה גם מסכן. כדי לאכול נכונה את הלחם היוצא מן הארץ, צריך שברקע תעמוד התודעה של הלחם שמן השמיים.

פרשת בהעלותך אשר בספר במדבר שמענו את העם מלינים על המן ומתגעגעים לבשר לקישואים ולאבטיחים. הכתוב מיהר ללמדנו שתלונתם תלונת שווא היא, שהרי "המן כזרע גד הוא ועינו כעין הבדולח... והיה טעמו כטעם לשד השמן" (במד' יא ז-ח). בעקבות דברים אלו למדו חכמים שבמן טעמו את כל הטעמים (יומא ע"ה ע"א).

אולם בפרשה שלנו, מודה משה שאמת דיברו העם, ויש משום עינוי באכילת המן: "ויענך וירעיבך ויאכילך את המן אשר לא ידעת ולא ידעון אבותיך". מה הוא העינוי? "רבי אמי ורבי אסי. חד אמר אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו וחד אמר אינו דומה מי שרואה ואוכל למי שאינו רואה ואוכל" (שם ע"ד ע"ב).

העינוי באכילת המן

לשיטה אחת העינוי הוא בזה שאין אוכל בארון ואי אפשר לנשנש כשרוצים. לשיטה השנייה, העינוי הוא בצורתו וצבעו האחידים של המן. אמנם טעמים רבים ניתן לטעום בו, אבל בסוף מה שרואים זה תמיד גרגיר לבן. דמיינו שולחן שבת ערוך יפה ובאמצע קערת זרעונים לבנים... חווית האכילה אינה רק טעם. צבע, צורה וריח הם מרכיבים מרכזיים. התקצר יד ה' להוריד לעם מן רבגוני?

תשובת הכתוב בפרשתנו היא "למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם". אם הכוונה היא במובן שבא להוכיח את התלות של האדם

בהקב"ה, לא ברור מדוע נחוץ העינוי. עצם הירידה של המן היא הוכחה ניצחת ומספקת לכך, לכן, ניתן להציע שהקב"ה בא ללמד את עם ישראל מה היא אכילה נכונה ומקודשת. הצורות הצבעים והריחות של העונג הגשמי

הרב מאיר זורפמן
מרצה ב'המקום' מחבר הספר 'פעמיים באהבה'

פעמיים

סיפורים ושאלות מ'המקום' בת"א (ארה"א)

לתגובות: meirdorfman@gmail.com

תמונה אחת שאלה...

הרחובות, כמו שעשתה אמי ע"ה, ושכלל בית יכול כל אדם להיכנס ולהתארח לארוחה או לשינת לילה, כפי שהיה אצל הורי, כך היא סיפרה לנו, אחרי יותר מתשעים שנות מגורים בבית שגידל כמה מגדולי ישראל.

בעלה היה תלמיד חכם מופלג, הייתי מגיע לפעמים לביתם לדבר בלימוד' (כמה סוגיות שהכנסתי לאחרונה לספרי 'מרבדים' על סדר נזיקין, ביררתי גם איתו), ובזמנו שאלתי אותה אם אוכל להביא תלמידות שלי ממכון 'שובה' לשיחה איתה. היא אמרה: 'אבל אני לא יודעת להרצות, מה יש לי להגיד?' אמרתי: 'רק תשיבי על השאלות, תספרי על ההורים שלך'.

תמונה אחת של בית חסד, תורה, אהבה ועשייה למען תקומת ישראל (פרשייה לכשעצמה), שווה יותר מאלף פאנלים והרצאות מלומדות, לענ"ד.

"בבית הזה נולדתי. בשני החדרים האלה גרנו, ההורים ושבעה ילדים. כשהתחתנת, אחיי כבר יצאו מהבית, ואבא אמר: אפשר שאמא ואני נגור בחדר אחד, ואת ובעלך תגורו בחדר השני בחדר הזה חיינו 8 שנים, עד הילד הרביעי שלנו. מחיצת עץ קלה הפרידה בינינו לבין ההורים. מעולם לא שמעתי את אבא או אמא מרימים קול (!). כשנפטרה השכנה בחצר, בגיל מאה ושש עשרה, אבא עבר לגור בדירת החדר שלה, ואנחנו קיבלנו גם את החדר השני. שמונה ילדים גידלנו פה, ועד היום אני גרה כאן", כך סיפרה לנו עטל פלצ'ינסקי, בתו של הצדיק הירושלמי ר' אריה לוי, שהלכה לעולמה לפני כמה ימים.

חשוב לי שתלמידי ב'המקום', יטעמו מהיהדות האותנטית ודמויותיה, במקום לפגוש את היהדות מסיקור שערוריות בתקשורת, כמקובל. זו הסיבה שלקחתי אותם לסיור ב'ירושלים של מעלה', והבית הזה היה אחד מתחנות הסיור. "עד גיל מבוגר הייתי בטוחה שבכל הבתים מכינה בעלת הבית כוס תה למנקה

בין הארצות:

- הרב שמואל אליהו • הרב יהושע שפירא
- הרב אורי שרקי • הרב דני סטיסקין
- פרופ' משה קווה • הרב עופר גיטין
- הרב אהרון אגלסל • הרב רמי גליקשטין
- ישראל זעירא • הרב אסף טבצ'ניק
- הרב יונתן נמדר • הרב פרץ איינהורן
- הרב עמיחי אליהו • טל ברקאי
- חיים אייזנר

קורס שליחים

קריאת כיוון לציונות הדתית להצטרפות לתנועת התשובה הציונית
כמשימה לאומית ראשונה במעלה בדור של גאולה

הקורס בתשלום

מועד לבני ובנות 22 ומעלה

מתחילים באלול

10 מפגשים בירושלים

תכנית מרתקת

טובי המרצים

לפרטים הרשמה: 02-6791122 | 052-5665005

עכשיו תורנו

גם משפחת מן יוצאת לשליחות ב... לונדון! ומה איג'כמ?

אם ההכשרה של האכון אנו יוצאים עם אג'כמ באים אג'כמ, שסייע לנו רבות בהפקידנו בשליחות

הצטרפו גם אתם להכשרה מקצועית, לשני בני הזוג, וקבלו ארגז כלים לקראת שליחות מאתגרת ומשמעותית בשלל תפקידי מפתח בקהילות הלימודים מתחילים באלול - הרשמו עכשיו! מלגה חודשית של \$400 בתקופת ההכשרה

שטראוס-עמיאל | ברן-עמיאל
הכשרת רבנים ומחנכים לקהילות ישראל

www.otsamiel.org.il | 02-5880905 | dani@ots.org.il

לשליחת קו"ח (של שני בני הזוג)

צבי פישמן

פרס הסיפור הקצר כחול ולבן

במשך חמש שנים של הוראת כתיבה יוצרת באוניברסיטת ניו יורק, בפקולטה לאמנות מצאתי אולי שלושה או ארבעה תלמידים הראויים לכינוי 'כותבים מלידה'. בדיוק כפי שישנם אמנים מלידה, ישנם גם כותבים מלידה. או שניחנת בכשרון טבעי לכתיבה יוצרת או שלא.

ניתן ללמוד כיצד לפתח את הדמיון והמיומנויות היצירתיות; ניתן ללמד את הטכניקות של כתיבה טובה, אבל אם האדם חסר את החוש המיוחד לכן, כתיבתו תחסר את הכוח המגנטי המצוי בחיבורים ספרותיים. אתה יכול להרצות עד שיכילו פניך; תטיל על הסטודנט לכתוב, לכתוב ולכתוב - העובדה היא, שרוב בני האדם הם פשוט אינם סופרים.

ניתן ללמוד כיצד לפתח את הדמיון והמיומנויות היצירתיות; ניתן ללמד את הטכניקות של כתיבה טובה, אבל אם האדם חסר את החוש המיוחד לכן, כתיבתו תחסר את הכוח המגנטי המצוי בחיבורים ספרותיים. אתה יכול להרצות עד שיכילו פניך; תטיל על הסטודנט לכתוב, לכתוב ולכתוב - העובדה היא, שרוב בני האדם הם פשוט אינם סופרים.

ואולם, על אף פי כן, בסופו של קורס כתיבה, עשרים מתוך שלושים תלמידים יהיו כותבי סיפורים טובים. גם אם הוא או היא לא יהיו לסופרים מקצועיים, התלמיד והתלמידה יגלו כשרונות שמעולם לא טיפחו קודם לכן. מצד שני, אם אדם הוא יצירתי מטבעו אבל חסרים לו הכלים לחשוף את דמיונו בפני העולם, הרי שהוא מבזבז את כשרונו הגדול. אמן גדול חייב גם לשלוט בצד הטכני של אומנותו.

חברתי את הספרון "כתיבה יוצרת יהודית" כדי לעזור אנשים שרוצים ללמוד איך לכתוב סיפורים ותסריטים יצירתיים. ניתן להשיג את ספר ההדרכה הזה בחינם באתר. tzvifishmanbooks.com

יסודות כתיבה דרמטית

מטרתו של הספר היא כפולה. ראשית, ללמד את היסודות העיקריים של כתיבה דרמטית, ושנית באמצעות דוגמאות מהתורה וממקורות יהודיים אחרים, להטביל את הכותב היהודי המתחיל במקווה הטהרה של המעיינות היהודיים, היצירתיים, המקודשים שלנו עצמנו. תקוותי ותפילתי שאחרי עיון בספר זה, הקורא יהיה מיומן יותר לבטא את רעיונותיו באופן שיעורר בעם היהודי אהבה וקשר עמוקים יותר לארץ ישראל לתורת ישראל ולאבי הכותבים, יוצר היוצרים, הקדוש ברוך הוא. כמו שכותב הרב קוק: "רגשי התשובה בכל הוד יפעתם, בכל דכדוכי נפשם היותר עמוקים, מוכרחים להיגלות בספרות, למען ילמד דור התחייה את התשובה בעומק נפש, בתכונה חיה ורעננה, ושב ורפא לו" (אורות התשובה, י"ז, ה').

לא כל כותב הוא גאון

התקשורת כיום היא מפלצת שאינה יודעת שבעה. היא דורשת חומרים חדשים כל הזמן, עשרים וארבע שעות ביממה מסביב לשעון. לא כל כותב ולא כל במאי הוא גאון יצירתי. הוא או היא אף אינם צריכים להיות כאלה. על מנת להזין את חיית התקשורת זקוקים לאנשים אשר למדו את המקצוע, וזהו דבר שניתן לרכוש באמצעות לימוד ותרגול. דבר זה נכון במיוחד בעולם הקולנוע הישראלי. מאחר שהתסריט הוא יסוד הסרט, הרי שאם התסריט יהיה עלוב גם הסרט יהיה רע. אין ספק שכאשר מדובר בכתיבה לקולנוע ולטלוויזיה יש עדיין הרבה מה ללמוד.

כדי לעודד את הסופרים לעתיד לכתוב סיפורים, רומנים, תסריטים ומחזות, אנחנו מכריזים בזאת על 'פרס הסיפור הקצר כחול ולבן'. המועד האחרון להגשה הוא כ"ג באלול. אורך מרבי של 600 מילים.

הנושא יכול להיות כל מה שמציג את מדינת ישראל, צה"ל, ארץ ישראל, עם ישראל, תורה, תשובה ועלייה באור חיובי. הפרס הראשון הוא 1000 ש"ח. 5 פרסים ציון לשבח יקבלו עותק של הרומן 'טוביה בארץ המובטחת'. הסיפור הזוכה יופיע כאן אצלנו ב'שבת בשבתו'. כל הסיפורים שיוגשו יפורסמו באינטרנט.

נא לשלוח את הסיפורים ל: shoshanastreetprod@gmail.com

"כדי לעודד את הסופרים לעתיד לכתוב סיפורים, רומנים, תסריטים ומחזות, אנחנו מכריזים בזאת על 'פרס הסיפור הקצר כחול ולבן'. המועד האחרון להגשה הוא כ"ג באלול. אורך מרבי של 600 מילים"

ועשו לי מקדש!

סייעו בהקמת בית כנסת של קבע עמותת קהילת "קבוץ גלילות" שבקרית נטפים

ותזכו לקחת חלק בפעילות תורנית ענפה ולהרבות קדושה בישראל!

בהמלצת הרבנים: הרב שמואל אליהו שליט"א | הרב אליקים לבנון שליט"א
רב היישוב קרית נטפים נתנאל עובד שליט"א

האם כדאי לעשות פשרה בנישואין?

שלום אלי, אני נפגשת עם בחור כבר ארבעה חודשים ומאוד לחוצה מכך. הבחור מצפה שאענה לו בחיוב להצעת נישואין. אני לא שם. הוא בחור נפלא אך במחשבה עליו כבעלי מפריע לי המראה והמקצוע שלו. אני מרגישה שאני צריכה להתפשר, אך גם זה מאוד מפריע לי. מה לעשות?

המתאים. היינו הקשר שניתן לבנות בו חיים משותפים טובים. אם תתרכזי בכך ולא בדמות הספציפית שאת מחפשת, תמצאי הרבה מעלות בבחור שלך ותתחנתי ללא פשרה. ככל שתגבירי את ראיית הטוב שלך במה שאת מקבלת, כך פחות יפריעו לך הדברים שמפריעים לך. זה נכון גם לגבי המקצוע והמראה וגם לגבי הראייה הכללית שאת מקבלת הרבה יותר ממה שחסר לך. תגבירי את הערכה החיובית שלך כלפי הבחור במה שאפשר, תבדקי מדוע מפריעים לך אותם הדברים. לפעמים מדובר בסטיגמות כלליות לא נכונות על מקצוע או מראה, שאינם משקפות את הבחור שלך.

שלום לך, ראשית אני נגד פשרות, קשר עם פשרות הוא קשר פחות חזק, פחות איכותי עם פחות אהבה. וזה ודאי לא מה שאת מחפשת. מצד שני בכל קשר שיהיה לך, תמיד תמצאי את עצמך 'חייבת לעשות פשרה'. פעם על המראה, פעם על המנטליות, פעם על ההשקפה, וכן הלאה. שהרי אין מושלם בעולם הזה, וגם אנחנו לא מושלמים. מה שאומר שגם אם תנתקי את הקשר עם הבחור הזה, סביר שתמצאי את עצמך עם אותה שאלה גם בבחור המתאים הבא, וגם עם הבחור המתאים שלאחריו. לכן, אל תחפשי מלכתחילה את **האדם המתאים**, אין אדם שיענה באופן מדויק על כל מה שאת מחפשת. תחפשי את **הקשר**

אלי גורן
ביה"ס לזוגיות באי כלה

בדרך
לחופשה

טיפים נוספים באתר
www.zoogyot.co.il

גל אורן לרנר BSD

למעלה מ-800 קבוצות כבר הצטרפו להשקעה הבטוחה ביותר שיש!

תשקיעו היום ופיתחו שיעור צורבא אצלכם בקהילה!

- 1 קשר צור איתנו
- 2 נציג צורבא ילווה אותך
- 3 פתח שיעור בהצלחה

צורבא מלווה אותך בכל שלבי פתיחת השיעור:

- ✓ פרסום השיעורים
- ✓ כנסים וימי עיון למגידי השיעורים
- ✓ בחירת נושאי הלימוד
- ✓ חוברת לימוד ושי לכל משתתף

סט מהודר במחיר השקעה

לימוד מרתק פעם בשבוע

סיום כל השולחן ערוך

תרמו להגדלת תורה בעמ"י!

מובילים מהפכה בעולם ההלכה

www.tzurba.com | 1-700-500-777

בין שמיים לארץ

2 צעירים ומבוגרים ללוות עריריים וערירות, גלמודים ואף מי שיש להם בן משפחה יחיד שאין לו מכר ומודע בעיר. "אני נרגש בכל פעם מחדש מההתגייסות המהירה להגיע לבית העלמין, ללוות בכבוד אדם בדרכו האחרונה. על אף שימים אלה הם ימי חופשה וטיוילים, תמיד יש את מי שמתגייסים ומצטרפים לחסד של אמת" - אומר חיים בן שטרית.

5 **זוכרים את הרב שמעון אדלר ז"ל**

"הרב שמעון הציל אותי ואת חבריי", כך אמר אחד מבוגרי מחזור א' בישיבת **אמי"ת חברותא**, באירוע שערכו **החמ"ד** ורשתות החינוך הדתיות, בישיבה במלאת שלושים לזכרו של הרב **שמעון אדלר ז"ל**. ישיבת חברותא

חניכים וחונכים בילו הקיץ בשיט קייאקים בירדן, מסיבות אזניות, הפנינג, מתנפחים, ביקור ב'אקוואריום' בגן החיות התנ"כי, סרטים בקולנוע, בריכה, הופעה של הזמר איתי לוי שהגיע למחנה והביקור המסורתי בכותל. ביום שישי התקיימה פעילות במחנה לזכרו של **הרב רזיאל שבח הי"ד**. מנהלי המחוזות סיפרו שכל שנה זהו האירוע הגדול והמצופה ביותר עבור החניכים וכל פעם זוהי שמחה והתרגשות מחודשת עבורם ועבור החונכים והמתנדבים.

4 **חסד של אמת**

חבורת גומלי 'חסד של אמת' מהגרעין התורני-ציוני **בנצרת עילית**, בניצוח רכז הקהילה בגרעין **חיים בן שטרית**, לא עוצרת. בימים האחרונים גויסו בוואצאפ המתרחב

להפסקת התמיכה הכספית של הממשלה במוסדות 'בני דוד'. בארגון 'חותם' הוחלט להפסיק לשתוק על כך ולצאת למאבק ציבורי שישפוך אור על הניסיונות לפגוע בציונות הדתית. "הקרן החדשה שמה לעצמה למטרה לחסל את עמודי התווך של הציונות הדתית ויש לשים לכך סוף אחת ולתמיד" - אומרים בארגון. "הגיע הזמן שנתעורר ונציג את האמת ואת מכלול הפעילות של הקרן נגד הציבור הדתי לאומי, צריך להיזהר שהקרן החדשה וארגוניה השונים לא יהרסו את העשייה המבורכת במשך השנים של מוסדות הציונות הדתית".

3 **מחנה 'קו לחיים' הארצי בעפרה**

מחנה הקיץ הארצי הגדול של עמותת **קו לחיים** התקיים השנה ביישוב עפרה. כ-300

2 **קמפיין חדש חושף: המטרה של הקרן החדשה לישראל היא פגיעה בציונות הדתית**

בשנים האחרונות משיקיעה הקרן החדשה לישראל כספים רבים בחשיבה כיצד לשנות את החברה הישראלית מבפנים כך שתתאים יותר לשאיפת הקרן להפוך את מדינת ישראל למדינת כל אזרחיה. בקמפיין 'ההדתה' לדוגמא, העולה לכותרת מידי שבוע, דואגים לפתח ולהעצים כל פעם מחדש, ארגונים הממומנים ע"י הקרן. בקרן החדשה נאבקים בין היתר בבית היהודי, כמו גם נגד מוסדות הדגל של הציונות הדתית, לדוגמא, מוסדות 'בני דוד' שבעלי, שם התחיל 'הפורום החילוני' בקמפיין הקורא

1 **טיילת לזכר שלושת הנערים - בגוש עציון**

לפני מספר ימים התקיים אירוע חנוכת טיילת לזכר שלושת הנערים **גיל-עד שער, אייל יפרח ונפתלי פרנקל הי"ד** ומצפור ע"ש **עזרא שוורץ הי"ד**. הטיילת נמצאת בין יישובי **גוש עציון** אלון שבות וראש צורים ובמרכזה נמצא המצפור. במצפור הוקם מיצג מפסיפס של האמנית רחל בן אשר מהר גילה, המנציח כל אחד מארבעת הנערים. לטקס הגיעו הורי שלושת הנערים, ואמו ואחיו של עזרא שוורץ שבאו מבוסטון. ראש מועצת גוש עציון **שלמה נאמן** דיבר על המשכיות וחיים לאחר שיצאנו מימים של אבלות, **גאל גרינוולד** הזכיר את חשיבותה של האחדות כחלק מתנופת העשייה.

צילום שמוליק קליין

4

של חממה. **אהבת חנים** היא סנונית ראשונה מתוך האלבוים שבדרך. השיר מבוסס על טקסט פשוט ומוכר של הרב קוק, שמזכיר לכולנו מה התרופה לעולמנו וכמה שהיא נחוצה על אחת כמה וכמה בימינו אנו. "ואם נחרבנו ונחרב עימנו העולם על ידי שנאת חנים, עוד נשוב להיבנות ועימנו העולם יבנה על ידי אהבת חנים". "כשבחנתי מה הקולות הנכונים להתארח בשיר הזה", משתף עובדיה חממה, "ידעתי שבטקסט קצר שחוזר על עצמו, יש חשיבות רבה במיוחד להרמוניות הקוליות, והבחירה **בצמד רעים** הייתה טבעית. הצמד חמד הזה, חוגג חמישים שנות קריירה מפוארת. אהבת חנים התלבש עליהם מהרגע הראשון ומהווה נדבך נוסף וחשוב במסע הפסקול הארץ-ישראלי שלי".

ובחדר האוכל, טיפול במשק וכן עבודות תחזוקה שונות. "המיזם מחנך את התלמידים לעבודה על מנת להצליח, וחשוב מכך - להתנהלות כלכלית נבונה. במקום לבקש מההורים לשלם את חלקם למשלחת לפולין, למסע לגרמניה ולדמי כיס - הם עובדים בחופשת הקיץ" אמר מנכ"ל הכפר **אלי שטיין**.

אהבת חנים

עובדיה חממה, מיוצרי המוסיקה היהודית הבולטים והמוערכים ('אנא בכח'), משחרר שיר ראשון מתוך פרויקט חדש שבדרך, אלבוים שני משירי **הרב קוק**, אחרי מרחבים, האלבוים השאפתני ופורץ הדרך שיצא בשנת תשע"א, לא פגו כוחות המשיכה של טקסטים שכתב הרב קוק למעיינות היצירה

3

שקיפות בחינוך: משרד החינוך פרסם את מדדי בתי הספר

משרד החינוך פרסם את התמונה החינוכית תחת הכותרת 'שקיפות בחינוך' שבה ניתן לראות את מדדי בתי הספר במקצועות השונים לצד זכאות המוסדות בבגרות. מפילוח נתוני 39 בתי הספר שבהם יש 100% זכאות לבגרות, נמצא, כי 22 שייכים למגזר היהודי, כאשר 5 מהם שייכים לרשת החינוך **'נעים-צביה'**. מיישבת צביה אלישיב לוד נמסר "100% זכאות לבגרות זו לא המטרה, אלא סימן שהאמונה בתלמיד היא מקסימלית והאהבה לכל אחד ואחד מורגשת". "הקשר האישי שנוצר בין המורים לתלמידים והשאיפה למצוינות היא דרך חיים" - הסביר **הרב פנחס בן יאיר** ראש

הוקמה ע"י הרב אדלר כדי לתת מענה לילדים שנפלטו ממסגרות החינוך. **ד"ר מוישי ויינשטוק**, שהיה מדריך בישיבה בעת הקמתה לפני 18 שנה, סיפר שהרב היה מנהל מאפשר שנתן אמון מוחלט בצוות ובתלמידים. "בכל פעם שהגיע אורח או מפקח לישיבה, הרב שמעון לקח כמה תלמידים שראה והזמין את האורח לשוחח עימם, לא תמיד התוצאה הייתה אידיאלית אבל הוא היה ישר עם עצמו ועם הישיבה עד הסוף". בתו של הרב אדלר סיפרה כי הוא השאיר חלל בכל אחד מבני המשפחה ודחיפה לבצע שליחות של אמת בעולם. "הוא היה בכל תחנה מחייו זמן קצר, כי ידע שעליו להספיק עוד ועוד"

7

במקום לבקש מההורים כסף למסע בפולין - התלמידים עובדים בקיץ

בתחילת החופש יצא לדרך פרויקט התעסוקה של **כפר הנוער הודית** שבגליל התחתון. המיזם מעניק מקום עבודה לכ-40 תלמידי הכפר מכיתות י-יב. התלמידים ממלאים תפקידים מגוונים ברחבי הכפר החל מסיוע והשתלבות בצוות הארווה, עבודה שוטפת במטבח

8

הרב עמיחי גורדין
ר"מ בישיבת הר עציון

בין קודש לחול

ולא שמענו אליו

כך סיפר הרב רבינוביץ', התחנן לרב החרדי וביקש ממנו שיתנו לו להיות יהודי. הרב החרדי היה אדיש והגיב בניכוח.

הרב רבינוביץ' היה בהלם מהתגובה של הרב החרדי. "אתם יודעים", שאל אותנו הרב רבינוביץ', "מה היה החטא של האחים במכירת יוסף?", הרב הרים את קולו, "האדישות שלהם לבכי של אחיהם. גם אם הם משוכנעים שהם צודקים במכירת יוסף ואין להם שום ברירה, הם לא יכולים לשבת אחרי זה באדישות ולאכול לחם. 'אשמים אנחנו, אשר ראינו את צרת אחינו, בהתחננו אלינו - ולא שמענו אליו'. האחים לא הקשיבו ליוסף. זה היה חטאם. זאת הייתה אשמתם. הניכור והאדישות לכאב של אח. במקום לכאוב את כאבו הם בנו סביבם חומת אדישות".

מותר לנו לחלוק בחריפות ובנחרצות על פרופסור קרמניצר, אסור לנו להישאר אדישים לכאבו. הדמעות של הפרופסור חייבות להיכנס ללבנו. הכאב של הפרופסור חייב לגעת בנפשנו. כך ורק כך, נתקן את החטא הקדמון של מלחמת האחים בין יוסף והשבטים.

הקדמה: אני תומך נלהב בחוק הלאום. צריך לתת זכויות מלאות לכל האזרחים במדינה, יהודים וערבים, ויחד עם זאת, ברמה הקבוצתית, את זכויות הלאום יש לתת רק לקבוצה אחת, הקבוצה היהודית. זהות לאומית איננה גזענות. רק מתוך זהות לאומית איתנה נהיה גם אנחנו במיטבנו, ונפיץ אוה, תקווה, וחסד לעולם כולו.

ועכשיו, אחרי שהבהרנו את דעתנו הנחרצת אפשר לדבר על פרופסור קרמניצר. פרופסור מרדכי קרמניצר התראיין על חוק הלאום והסביר, כשדמעות חונקות את גרונו, שלטעמו זה אסון. שמעתי את הבכי ונזכרתי בשיחה ששמעתי בנערותי מהרב נחום רבינוביץ' שליט"א.

”

הנושא היה 'מיהו יהודי'. הרב רבינוביץ' סיפר על דו שיח ששמע ברדיו בין רב חרדי למנהיג יהודי מארצות הברית. היהודי מהנכה,

הכניסה
למוזיאון
חינם*
לילדים

אמנות הבריחה 2.0

חדר בריחה במוזיאון ישראל

פירום פעילויות הקיץ באתר המוזיאון

*בחדש אוגוסט בנדיבות ידידי מוזיאון ישראל בקנדה וקרן דויד ואינו מייירס, קליוולנד, אוהיו שימו-לב: ההשתתפות בחדר הבריחה ובפעילויות אחרות בתשלום

הטבה מיוחדת לכרטיס למבוגר: 44 ₪ במקום 54 ₪

ההטבה לקוראי "שבת בשבתו" במהלך חודש אוגוסט 2018 ועם הצגת המודעה.